

Τα ζώα στη Βηθλεέμ

Χριστού τη Θεία Γέννηση...

Η πιο όμορφη γιορτή του χρόνου είναι για τα παιδιά τα Χριστούγεννα. Όχι μόνο γιατί παίρνουν δώρα. Χαίρονται όλη την ατμόσφαιρα αυτής της γιορτής που αποπνέει θαλπωρή.

Θαλπωρή αποπνέει και η ανάσα των ζώων που παρίσταντο στη γέννηση του Ιησού στη Βηθλεέμ.

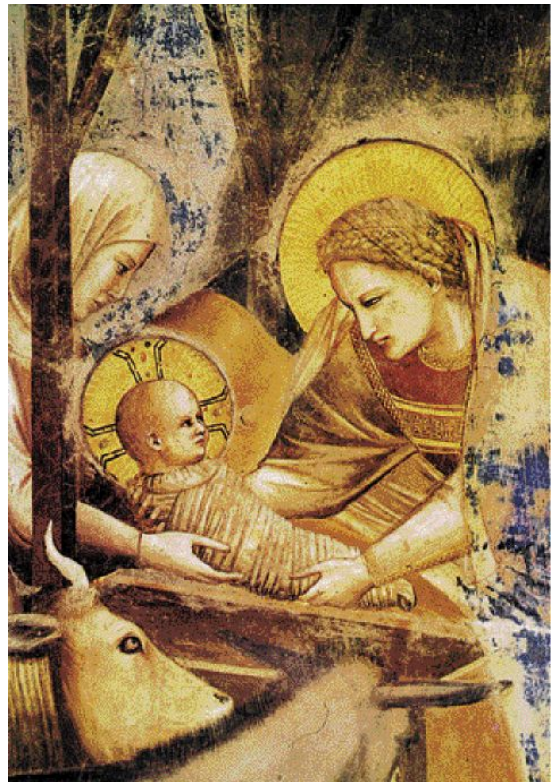
Ποια ήταν αλήθεια αυτά τα ζώα που κρίθηκαν άξια να παρίστανται σε αυτό το εξαιρετικό γεγονός; Συγκεντρώνουμε εικόνες από τη Γέννηση αλλά και από άλλες στιγμές της ζωής του Ιησού όπου παρίστανται ζώα. Τα διακρίνουμε, τα ονόμαζουμε, τα αναγνωρίζουμε και νιώθουμε την εξέχουσα σημασία που έχουν όχι μόνο ως παραγωγικά ζώα αλλά και ως πλάσματα απαλλαγμένα από πρόθεση, άρα και από κακία ή υστεροβουλία. Ως πλάσματα που αξιώθηκαν μια σημαντική θέση στη ζωή του Ιησού. Και ως πλάσματα που αξίζουν την αγάπη μας.

Βήμα 1. Στην πινακοθήκη μας...

Συγκεντρώνουμε και δείχνουμε εικόνες (από όλες τις τεχνοτροπίες και τις εποχές) με θέμα τη Γέννηση όπως και άλλες σκηνές από τη ζωή του Ιησού όπου παρίστανται ζώα. Όπως αυτές:

Βυζαντινή εικόνα Κρητικής Σχολής

Η Γέννηση, Τζιότο.

Η Γέννηση, Duccio di Buoninsegna

Καλός Ποιμένας, Γκάλα Πλασίντια, Ραβέννα

Ο Καλός Ποιμένας,
τοιχογραφία από την Κατακόμβη της Δομιτίλλας, Ρώμη.

Αναγνωρίζουμε τα ζώα στις εικόνες. Περιγράψουμε την εικόνα. Πως σχετίζονται με τον Ιησού τα ζώα;

Βήμα 2. Βρες την οικογένειά του.

Τα ζώα που παρατηρήσαμε ζούνε στο αγρόκτημα.

Δείχνουμε στα παιδιά εικόνες από τρεις μεγάλες κατηγορίες πανίδας:

(α) Ζώα του αγροκτήματος (αγελάδα, πρόβατο, κασίκα, κότα, γάιδαρος κλπ.)

(β) Ζώα συντροφιάς (σκυλιά, γατιά, ωδικά πτηνά, χάμστερ κλπ.)

(γ) Άγρια ζώα (τίγρη, αρκούδα, λύκος, δελφίни κλπ.)

Απλώνουμε τρία πανιά και ονοματίζουμε «το αγρόκτημα», «το σπίτι μας με τα ζώα συντροφιάς» και «άγρια φύση: δάσος, θάλασσα κλπ».

Ένα ένα παιδί σηκώνεται και τοποθετεί ένα από τα ζώα της εικόνας στο «σπίτι» του και στη «μεγάλη οικογένεια» στην οποία ανήκει.

Βήμα 3. Αντιστοιχίσεις.

Ποια από τα ζώα που οργανώσαμε σε οικογένειες συναντάμε πιο συχνά στη σκηνή της Γέννησης και στις άλλες σκηνές του βίου του Ιησού; Μπορούμε να κάνουμε τις αντιστοιχίσεις; Τα παιδιά που θέλουν παίρνουν μια εικόνα, π.χ. την εικόνα του προβάτου, από το πανί, και το τοποθετεί δίπλα σε μια εικόνα αμνού.

Αν θέλουμε εμπλουτίζουμε τις εικόνες από τη βυζαντινή παράδοση με εικόνες ζώων που λειτουργούν συμβολικά στην εικονογραφία όπως το παγώνι, ο ιχθύς, και το λιοντάρι.

Βήμα 4. Διαβάζουμε...

Ένα από τα πολλά βιβλία που κυκλοφορούν για τα ζώα του αγροκτήματος.

Βήμα 5. Επίσκεψη σε αγρόκτημα.

Επισκεπτόμαστε ένα αγρόκτημα ή την ύπαιθρο για να παρατηρήσουμε ζώα του αγροκτήματος. Ονομάζουμε τα ζώα, παρατηρούμε, ξεχωρίζουμε, διακρίνουμε λεπτομέρειες, το μέγεθος, το σχήμα τους, τη φωνή τους, τη συμπεριφορά τους, το βλέμμα τους.

Βήμα 6. Επίσκεψη στο Βυζαντινό Μουσείο

Αν υπάρχει κάποιο μουσείο με βυζαντινές εικόνες ή μια επισκέψιμη εκκλησία που προσφέρεται για παρατήρηση σκηνών της Γέννησης, της Εισόδου του Ιησού στην Ιερουσαλήμ ή άλλες σκηνές όπως ο Ιησούς ως Αμνός του Θεού, πραγματοποιούμε την επίσκεψη. Παρατηρούμε, σχολιάζουμε, συγκρίνουμε, καταθέτουμε τα συναισθήματα και τις εντυπώσεις μας από τις παραστάσεις.

Βήμα 7. Αν ήμουν ένα ζώο στη Βηθλεέμ...

Διαλέγουμε ένα ζώο που θα θέλαμε να είμαστε για να ζεστάνουμε κι εμείς τη Γέννηση του Ιησού! Ποιο ζώο διαλέγει το κάθε παιδί; Μπορεί να είναι άγριο, αν θέλει, αλλά για τη συγκεκριμένη στιγμή θα πρέπει βέβαια να είναι ήρεμο και πράο όπως τα ζωντανά που βλέπουμε στις εικόνες της Γέννησης.

Τα παιδιά μπορεί να χρειαστεί να ανακαλέσουν πολλά είδη πανίδας για να διαλέξουν. Τα βοηθάμε. Όταν κάνουν την επιλογή τους, μπορούν να ζωγραφίσουν και να κόψουν το περίγραμμα του ζώου τους. Να το κολλήσουν ή να το συρράψουν σε ένα στεφανάκι από χαρτόνι και να αναλάβουν, έτσι ρόλο. Στη συνέχεια δημιουργούμε με τα σώματά μας μια φανταστική φάτνη γεμάτη θαλπωρή από την ανάσα της άγριας ζωής!

Μπορούμε να συνθέσουμε ένα τραγουδάκι και να το τραγουδήσουμε όλοι μαζί.

Ή να επαναλάβουμε την παρακάτω στροφή από το ποίημα του Τέλλου Άγρα «Είδα χτες βράδυ στο όνειρό μου» και να αντικαθιστούμε κάθε φορά τη λέξη «βόδια» με το όνομα του ζώου που διάλεξε το κάθε παιδί:

Είδα χτες το βράδυ στ' όνειρό μου,
το γεννημένο μας Χριστό,
τα βόδια επάνω του εφυσούσαν,
όλο το χνώτο τους ζεστό.

Ο πυρήνας της Χριστουγεννιάτικης γιορτής μας είναι έτοιμος!

Βήμα 8. Προστατεύοντας τα ζώα.

Μας δίνεται η αφορμή να συζητήσουμε για όλα τα ζώα και τα δικαιώματά τους. Για τα απειλούμενα είδη, τα κατοικίδια και πώς πρέπει να τους φερόμαστε, για τα ζώα του αγροκτήματος και πώς πρέπει να τους φερόμαστε ακόμη και όταν έχουν πάψει πια να μας είναι χρήσιμα. Το παραμύθι «Οι μουσικοί της Βρέμης» δίνει μια καλή ευκαιρία για συζήτηση πάνω στο θέμα. Τι παράπονο είχε ο γάιδαρος, ο σκύλος, ο γάτος και ο πετεινός από τους ανθρώπους; Ήταν σωστό που οι άνθρωποι τους παράτησαν όταν γέρασαν και έπαψαν να είναι χρήσιμοι;

Ποιος από μας έχει κάποιο κατοικίδιο; Συστήνουμε τα ζώα μας. Συζητάμε πώς τα φροντίζουμε, πώς τους κάνουμε παρέα και πώς τα διατηρούμε σε καλή υγεία.

Κάνετε μια εγγραφή, ως σχολείο, στο πρόγραμμα του WWF Καλύτερη Ζωή και λάβετε μέρος στην προσπάθεια για μια ...καλύτερη και πιο πράσινη ζωή στο σχολείο.

<http://kalyterizoi.gr>

Ελένη Σβορώνου